

Kristiansands-barnehagen

Årsplan
Linerla
barnehage
2023-24

Alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i felleskapet

Fastsatt av samarbeidsutvalget: 30.06.2023

Innhold

Vår barnehage.....	3
Presentasjon av barnehagen	3
Ny i barnehagen.....	4
Overganger innad i barnehagen	4
Overgang barnehage – SFO og skole	4
Barnehagens årsplan	5
Felles verdier, retning og fokus - strategiplan for barn og unge	5
Hovedsatsingsområde.....	6
Samarbeid	6
Foreldresamarbeid	7
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest	7
Lek og læring i barnehagen	7
Demokrati og barns medvirkning og deltakelse	9
Omsorg og danning	10
Kommunikasjon og språk	10
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt	10
Bærekraftig utvikling	11
Livsmestring og helse	11
Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø.....	12
Vurdering og veien videre	14
Planleggingsdager barnehageåret 2023 / 2024.....	15

Vår barnehage

Denne årsplanen skal gi et innblikk i hvordan barnehagen vil jobbe i det neste året og hva vi tenker er viktig å ha fokus på i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg.

Presentasjon av barnehagen

Barnehagen ligger i et eneboligstrøk med Slettheia skole og Slettheia grendehus som nærmeste nabo. Vi har fire avdelinger, med til sammen 69 plasser. Vi har to avdelinger med 18 plasser i aldersgruppen 2-6 år, ei naturgruppe med 18 plasser i aldersgruppen 3 - 6 år, og en småbarnsavdeling med 15 plasser for barn i alderen 1-3 år. Vi har kun heldagsplasser.

Barnehagen tar imot barn fra store deler av Vågsbygd. Vi har et mangfoldig miljø med barn og personal fra flere nasjoner.

Ved turer i nærmiljøet har vi blant annet mulighet til å benytte oss av følgende steder:

Myren gård, Bragdøya, lekeplasser i nærområdet rundt oss, skogen i Svaleveien og Kartheia, egen lavvo på Fiskaatangen, Slettheia skoles uteområde og Vågsbygd senter med bibliotek.

Linerla barnehage har et samarbeidsutvalg sammensatt av fire representanter fra foreldrene, fire fra personalet og i tillegg sitter styrer som representerer eier. Representantene velges på det første foreldremøtet i august/september.

Kontaktinformasjon

Enhetsleder Jeanett-Mari Hegna: 452 20 968

Avdeling Tusenbeinet: 948 59 831

Avdeling Sommerfuglen: 917 65 390

Avdeling Maurtua: 917 57 122

Avdeling Vepsebolet: 991 54 501

Besøksadresse: Linerlebakken 23, 4626 Kristiansand

Epost: jeanett-mari.hegna@kristiansand.kommune.no eller post.linerla.barnehage@kristiansand.kommune.no

Ny i barnehagen

Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår:

Alle barn får tildelt en primærkontakt, som sørger for tett oppfølging av barn og foreldre. I løpet av de første ukene får alle foreldrene tilbud om en oppstartsamtale hvor vi snakker om barnet, familien, spesielle hensyn (f.eks allergier), soving etc. Barn er ulike og barnets beste er vårt hovedfokus. Derfor har vi stor fleksibilitet i forhold til antall tilvenningsdager. God dialog med foresatte er viktig for å skape gjensidig trygghet og tillit mellom barn, foresatte og personale.

Kristiansandsbarnehagen praktiserer foreldreaktiv tilvenning, basert på kunnskap fra nyere forskning, som slår fast at dette er den beste tilnærming til oppstart i barnehage. Dette innebærer at foreldre må sette av tid til å være med barnet i barnehagen den første uka. Hvis foreldre ikke har anledning, kan besteforeldre eller andre trygghetspersoner være med. Dersom dette er utfordrende for familien, så ta kontakt med barnehagen der barnet har fått plass, og forklar situasjonen, - vi finner en løsning.

Småbarnsavdeling:

- Nye barn får tilbud om besøksdager i mai og juni for å bli kjent med barnehagen og personalet.
- Alle foreldre får tilbud om oppstarts samtale.
- Barn/foresatte får i løpet av mai/juni brev som inneholder informasjon om avdelingen.
- Dato og tidspunkt for oppstart, rutiner og plan over de første dagene i barnehagen.

Stor avdeling:

- Besøksdag for å bli kjent med barn og personalet i juni.
- Foreldre får et velkomstbrev/ mail med praktisk informasjon om barnehagen i juni
- Alle foreldre får tilbud om oppstarts samtale

Overganger innad i barnehagen

Slik vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe:

- Småbarnsavdeling gir informasjon om barna som begynner på «stor» avdeling.
- Barn som skal bytte avdeling er jevnlig på besøk på den avdelingen barnet skal begynne på.
- Barna deltar på tur, samlingsstunder og måltider i følge med en kjent voksen i personalgruppen.
- Pedagog fra stor avdeling kan bli med på foreldresamtale på våren (på småbarnsavdeling).

Overgang barnehage – SFO og skole

Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Et samarbeid mellom barnehagen og SFO/ skolen er derfor viktig. Kristiansand kommune har utarbeidet [rutiner for dette samarbeidet](#). Både foreldre og barn deltar i arbeidet for å skape en trygg og god overgang. Barnehagen sender i samråd med foreldre et overførings skjema til SFO og skole der også barnet får bidra med informasjon.

Slik forbereder barnehagen overgangen til SFO og skole for det enkelte barn:

- Det siste året i barnehagen skal gi barna gode og varierte opplevelser. Målet er å forberede barna best mulig til skolestart
- Det er både i barnehagens og skolens interesse at barna blir fulgt opp med gode overgangs rutiner
- Barna er med i førskolegruppe en dag i uka hvor temaene er skoleforberedende
- Førskolegruppen har fokus på mestringsopplevelser, glede og felleskap. Førskoleuke i mai/Juni.
- Kontinuerlig kommunikasjon med de ansatte på skolen om overgang fra barnehage til skole

- Overføringskjema – lest og godkjent av foreldrene
- Overføringsmøte med rektor, leder av SFO, lærer, styrer fra barnehage og pedagogisk leder
- Samtale om tanker og følelser med barna i førskolegruppa angående overgang til skole
- Avtalt besøk for barna som skal begynne i skolen, hvor de får besøke klasserommet de skal begynne i og møte kontaktlærer og leder på SFO på skole
- Barna blir kjent med skolens uteområde
- Barnehagen har muligheten til å bruke gymsalen på Slettheia skole en dag i uken, avdelingsvis.
- “Overgangsryggsekken” – inneholder bøker, eventyr, sanger og objekter som de også vil møte i skolen/sfo.

Barnehagens årsplan

Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Denne skal vise hvordan barnehagen jobber i tråd med Rammeplanen og lov om barnehager. Alt arbeid i barnehagen skal gjenspeile [barnehagelovens formål, § 1](#). Årsplanen har en dobbel funksjon, den skal både være et brukbart arbeidsredskap for barnehagepersonalet internt og den skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser for praksis i forhold til samarbeidspartnere og foreldre. Den skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles verdier, retning og fokus - strategiplan for barn og unge

Rammeverket for kvalitet og mestring er en operasjonalisering av Kristiansand kommunes strategiplan for

oppvekst. Rammeverket skal legge føringer for alt arbeid med barn og familie, barnehager og skole. Det gir tydelig retning gjennom formålet, [«Alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i fellesskapet»](#). Det sier noe om hva som skal prege møtet mellom mennesker, om *relasjoner, forventninger og deltagelse*. Videre peker det på tre fokusområder i oppvekst, *livsmestring, inkluderende fellesskap og læring og utvikling*. Den ytterste sirkelen peker på prinsipper som skal ligge til grunn for arbeidet i en lærende organisasjon, som barnehagen er. *Lærende fellesskap, Verdier i praksis, Tydelig retning og Fokusert innsats*. Hele rammeverket finner du [HER!](#)

Kjerneverdiene i rammeverket er:

Likeverd - Medvirkning - Anerkjennelse

Alle barn og unge:

- **har en absolutt verdi**
- **vil når de kan**
- **finner mening og deltar**
- **har noe å tilføre fellesskapet**

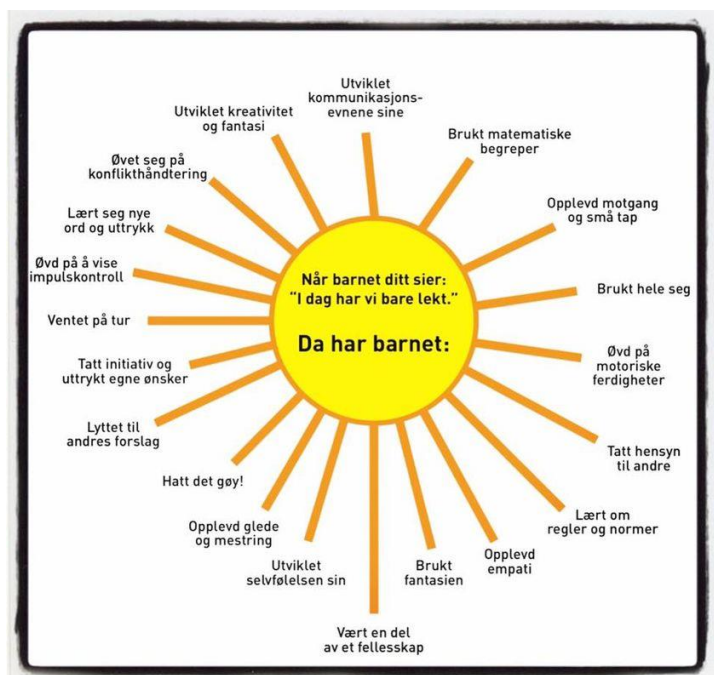
Hovedsatsingsområde

Barnehagen har på bakgrunn av kartlegging av pedagogisk praksis, prioritert følgende hovedsatsingsområde for neste barnehageår:

LEK

Rammeplanen for barnehager sier: "Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre."

For å forsikre oss om at vi oppnår dette, vil personalet jobbe aktivt med kompetanseheving og erfaringsutveksling. Målet er kompetente ansatte som er engasjerte, deltakende og støttende i lek.

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), mobilt team, helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp og støtte, eller få innspill til sitt arbeid når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn, er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) der man treffer helsesykepleier, familierapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakthelsesykepleier som de møter minst to ganger pr. år.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er ifølge barnekonvensjonen og barneloven foreldrenes ansvar. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget [foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand](#) i tillegg til [FUB nasjonalt](#). Dette er et fellesorgan for alle foreldre med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen, er pålagt [taushetsplikt](#) og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon som gjelder barn, foreldre og personalet. Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil bli umiddelbart informert og involvert i saker som gjelder deres barn, med mindre det dreier seg om vold og overgrep, da har barnehagen plikt til å melde til politiet.

Lek og læring i barnehagen

Barnehagen skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med **rammepanens fagområder**. Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- antall, rom og form
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen. Lek og læring i barnehagen foregår både ute og inne, analogt og digitalt for å stimulere til et rikt og allsidig læringsmiljø. Slik vil barnehagen benytte digitale verktøy for å berike barnas lek og læring:

Med bruk av digitale verktøy er mulighetene mange. I barnehagen blir verktøyet blant annet brukt til informasjonssøk, men det blir også lagt til rette for at barna kan utforske, leke, lære og selv skape noe gjennom digitale uttrykksformer. Barna skal bidra til å være produsenter og ikke bare konsumenter med ferdige produkter. Vi bruker IKT for å presentere og synliggjøre hva barna har gjort, deres prosesser og pedagogisk praksis, dvs. at vi skaper uttrykk gjennom digitale verktøy.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til lek og læring:

- Vi vektlegger spesielt rollelek fordi den virker språkfremmende, utvikler fantasi og kreativitet, fremmer vennskap og sosial kompetanse

- Vi er bevisst til stede når barn leker. Dette for å observere og tilrettelegge for utvikling hos barnet. Vi hjelper barn inn i lek, til å komme i gang med lek og støtter barnet underveis i leken
- Ved aktiv voksendeltakelse i lek og aktiviteter kan vi lettere avdekke mobbing og konflikter.
- Vi har barnesamtaler hvor barna kan fortelle hvordan de har det, og hvor konflikter kan bli snakket om og barnet selv forteller hvordan de opplever det som er vanskelig

I rammeplanen står det: «I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov» (ref. rammeplanen s 23.)

- Vi har fokus på voksenrollen og den enkeltes ansvar for å skape et godt og inkluderende læringsmiljø
- Gjennom aktiv tilstedeværelse og mye arbeid i små grupper, skal vi jobbe for at ALLE barn opplever at de er inkludert i lek, vennskap og fellesskap
- Vi viderefører arbeidet med språk og jobber aktivt i små grupper.

Plan for arbeid med de ulike fagområdene:

August September Oktober	Fagområdene: Kommunikasjon, språk og tekst Kropp, bevegelse, mat og helse Nærmiljø og samfunn Tema: Bli kjent, skape trygghet, vennskap og meg selv. Vi har fokus på de ulike kulturene vi har i barnehagen. Vi blir kjent med og samler inn penger gjennom Forut til ulike formål FN-dagen
November Desember Januar	Fagområdene: Kommunikasjon, språk og tekst Etikk, religion og filosofi

	Kunst, kultur og kreativitet Tema: Vi fortsetter med samme tema som vi hadde i månedene over, men trekker i tillegg inn jul og juleforberedelser.
Februar Mars April	Fagområdene: Antall, rom og form Kommunikasjon, språk og tekst, Etikk, religion og filosofi. Tema: Påskebudskapet og påskeforberedelser. "En by for alle"-mangfoldsuka Samefolkets nasjonaldag
Mai Juni Juli	Fagområdene: Kommunikasjon, språk og tekst Natur, miljø og teknologi Nærmiljø og samfunn

Demokrati og barns medvirkning og deltakelse

I rammeplanen står det i § 3: Barns rett til medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn i barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos de voksne i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som et selvstendig menneske. Uavhengig av alder og forutsetninger skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen.

«Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få opplevde demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter (Rammeplanen, s.9).

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til (demokrati) og medvirkning:

- **Personale må være lydhøre for barnas signaler og kommunikasjonsmåter, både verbalt og non-verbalt**
- **Relasjonsbygging mellom barn og barnehageansatt**
- **Fysisk og psykisk tilstedeværende barnehagepersonell**
- **Vi samtaler med barna om hvordan vi vil ha det i barnehagen og hvordan vi skal være mot hverandre**

- Vi bruker trivselssamtaler som metode for å gi barna i alderen 3 – 6 år muligheten til å gi uttrykk for hvordan de har det i barnehagen. De kan si noe om vennskap, samspill, trygghet og innhold. En trivselssamtale foregår individuelt sammen med en kjent voksen på bakgrunn av et spørreskjema
- Vi anerkjenner og bekrefter barns medvirkning

Omsorg og danning

Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner preget av tillit, nærvær, varhet og trygghet. Barn skal få omsorg av voksne og andre barn, og samtidig øve seg på selv å gi omsorg. De voksne skal veilede barn og hjelpe dem i spenningen mellom sosialisering i gruppen og ivaretagelse av de individuelle behov. Vår barnehage skal være et sted som fremmer danning og omsorg.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis i forhold til omsorg og danning:

- Vi bygger gode relasjoner preget av innlevelse, nærhet, støtte og omsorg. Dette kommer til uttrykk i alle barnehagens dagligdagse situasjoner som lek, måltid, påkledning osv.
- Vi er aktivt til stede i barns lek og læring
- Vi er oppmerksomme på og tar hensyn til barns ulike forutsetninger, meninger og møter deres behov gjennom å lytte, anerkjenne og observere.
- Vi støtter og legger til rette for barns utforskertrang, nysgjerrighet, engasjement, deltakelse og aktivitet i fellesskapet
- Vi legger til rette for at barna skal kunne reflektere over egne handlinger- og væremåte- gjennom samtale og undring
- Vi synliggjør og verdsetter mangfold, ulikheter, meninger og behov.
- Alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen

Kommunikasjon og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø i forhold til språkstandard for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis i forhold til kommunikasjon og språk:

- Bøker og fortellinger brukes aktivt med barna
- Vi bruker IKT som verktøy for å stimulere språkutvikling hos barna
- Vi tilrettelegger språkmiljøet for gode hverdagssamtaler, f.eks under måltid, bleieskift, garderobe etc.
- Personalet engasjerer seg, benevner, stiller åpne spørsmål, sang, rim og regler
- Vi bruker støttende kommunikasjon i form av konkrete, bilder, dagstavle o.l.
- Vi gir barna felles erfaringer som grunnlag for lek
- Vi bruker rollelek, språkgrupper og lekegrupper som mulighet til å være språklig aktiv. Personalet veileder og støtter i kommunikasjon

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi. Barnehagen skal være preget av

åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt.

Vi valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til mangfold, likestilling og gjensidig respekt:

- **Vi behandler hverandre med respekt.**
- **Vi hjelper hverandre, barna får støtte fra personalet i hvordan vi kan hjelpe.**
- **Dialog med foreldre om kulturforskjeller og likestilling i barnehagen.**
- **Samtale med barna om det å være annerledes – respektere og verdsette ulikheter.**
- **Vi blir kjent med mangfoldet i barnegruppene ved å synliggjøre språk, kultur og bakgrunn.**
- **Valg av aktivitet styres av interesser og barnas initiativ, ikke av kjønn.**
- **Vi markerer Uke 6: «En by for alle – inkludering, likestilling og mangfold», med aktiviteter som fremmer forståelse for kjønn, etnisitet, funksjonsevne, språk, religion, livssyn og sosial status.**
- **Barnehagen markerer viktige religiøse høytider fra ulike religioner, som er representert i barnegruppa.**

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i både her og nå og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til bærekraftig utvikling:

- **Vi kildesorterer sammen med barna**
- **Barnehagen er en Grønt flagg-sertifisert barnehage. Det betyr at vi jobber systematisk med oppsatte mål innfor miljø og bærekraftig utvikling.**
- **Vi har fokus på bærekraftig mat**
- **Vi reduserer matsvinn**
- **Vi bruker nærmiljøet aktivt.**
- **Vi gir barna naturopplevelser og opplever naturens mangfold både på land og i vann. Vi bruker naturen som en arena for lek, læring og utforskning. Vi lærer hvordan vi skal ta vare på naturen og tingene rundt oss**
- **Personalet er med på å bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har betydning for fremtiden**

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser. Vi skal legge til rette for at barna blir robuste og trygge, og kjenner tilhørighet til barnehagens sosiale fellesskap.

Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse blant annet i møte med rammeplanens fagområder.

Trygge, selvstendige og robuste barn.

Vi skal legge til rette for at barna blir robuste, selvstendige og motstandsdyktige gjennom det å oppleve kjærlighet, trivsel og glede i barnehagehverdagen. Barna skal føle seg inkludert i et fellesskap og bygge et godt grunnlag for sosial kompetanse.

Robusthet er å kjenne denne styrken sammen med sin begrensning. Grunnmuren for dette arbeidet er en trygghet som barna aldri er i tvil om. Det krever ansvar og nærvær av de voksne. De voksne i barnehagen skal gi barna den støtten, veiledningen og kjærligheten de trenger for å kunne oppleve mestring i eget liv.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til livsmestring og helse:

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer, har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- **Alle barn har minst en venn og opplever seg som en viktig del av fellesskapet**
- **Barn hjelper hverandre, samarbeider og trøster hverandre**
- **Barna får støtte i å mestre motgang ved å sette ord på, og bli kjent med egne og andres følelser**
- **Vi gjør barna bevisste på seg selv, og at de kan sette grenser for seg selv og sin egen kropp**
- **Barnehagehverdagen preges av god balanse mellom ulike aktiviteter, lek, ro og hvile**
- **Vi tilbyr et sunt og variert kosthold og vektlegger det sosiale rundt måltidet, med hygge og gode samtaler**
- **Gjennom aktiv tilstedeværelse og mye arbeid i små grupper, skal vi jobbe for at ALLE barn opplever at de er inkludert i lek, vennskap og fellesskap**
- **Vi har gjennomført kompetanseheving i personalgruppen i forhold til omsorgssvikt, vold, seksuelle overgrep og traumebevisst omsorg.**

Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø

Et godt leke og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing. Barnehagen skal ha nulltoleranse for alle typer krenkelser. De ansatte har aktivitetsplikt, jfr § 41,42 og 43 i barnehageloven, til å følge med, melde fra, undersøke og sette inn tiltak. Kristiansand kommune har utarbeidet en felles [veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø](#).

Slik vil vår barnehage jobbe med å forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing i tråd med barnekonvensjonen og verdiene i Rammeplanen:

Forebygge:

- Tilrettelegge for gode vennskap og inkluderende lek
- Jevnlige samtaler og samlinger med barna om temaet
- Aktive, tilstedeværende og tydelige voksne som er tett på i lek og aktiviteter
- Observasjon av barna
- Gi barna muligheter for fysisk og motorisk mestring
- Trivselssamtaler med barna i alderen 3-6 år
- Tett samarbeid med foresatte: hvordan er vi med hverandre, hvordan snakker vi om andre barn, hva kan vi bidra med for å inkludere.
- Fokus på barns sosiale kompetanse, spesielt i forhold til empati

- Verdsette ulikheter
- Trekke fram positive sider ved hvert enkelt barn
- Systematisk arbeid med holdninger og forståelse av barns uttrykk gjennom pedagogisk analyse
- Omsorgspersoner, gruppeinndeling el. l.
- Fokus på samarbeid – barn – barn

Avdekke:

- Vi er engasjerte, tilstedeværende voksne
- Observasjon og deltakelse i lek og aktiviteter
- Gjennom samtaler med barn
- Foreldresamtaler

Stoppe:

- Gjennom samtaler med barn
- Godt foreldresamarbeid
- Bruke grupper og samlinger til å omtale temaet
- Involvering av voksne i barnas lek
- Tiltaksplan iverksettes

Håndtere og følge opp:

- Barnehagen har egen handlingsplan i forhold til mobbing
- Personalet involverer alle parter til et forpliktende samarbeid
- Barn og foresatte skal få dele sine perspektiver og opplevelser, og skal medvirke til en tiltaksplan
- Barn skal få ansvar ut ifra sine forutsetninger

«Kroppen er min»

- Flere av de ansatte i Linerla barnehage har blitt kurset i og fått opplæring om temaene «vold og seksuelle overgrep», «traumeforståelse og traumebevisst tilnærming i barnehagen» og «kommunikasjon mellom barn og voksne».
- Vi har videre fått opplæring i samtaleverktøyet «Kroppen er min», hvor vi primært kommer til å jobbe innenfor dette temaet med førskolebarna. Dette er et opplegg som er utarbeidet av Siri Sjøftestad (Phd) og Inger Lise Andersen (klinisk sosionom) i samarbeid med Læringsverkstedet.
- Opplegget gjennomføres gjennom 4 samlinger, der vi har i fokus på følgende tema:
- **Kropp og grenser.** Barna skal benevne kroppsdelene (fra øverst til nederst) og de skal lære om ulike typer berøringer (gode, rare og vonde berøringer)
- **Hvem bestemmer?** Barna skal skjønne at de bestemmer over sin egen kropp og de skal lære respekt for egne og andres grenser.
- **Hemmeligheter.** Barna skal lære forskjellen på gode og vonde hemmeligheter.
- **Si det til noen!** Barna skal forså hensikten med å fortelle om vonde hemmeligheter, samt finne trygghetspersoner hjemme og i barnehagen som de kan fortelle det til.
- Rammeplanen for barnehager tydeliggjør at barnehagene skal ha kompetanse på vold og seksuelle overgrep: «Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barns omsorgs – og livssituasjon. Personalet skal ha et

bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages».

- Foreldre til involverte barn informeres og tidsplan for evaluering av tiltak settes opp.

Vurdering og veien videre

Hovedmålet med vurdering er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vår barnehage arbeider kontinuerlig med vurdering blant annet gjennom pedagogisk analyse i egne grupper der hele personalet deltar. Gjennom å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Barnehagens arbeid med planlegging og vurdering skal ses i lys av valgt område for utvikling/hovedsatsningsområde.

Når barnehagen gjennom året jobber med refleksjon over egen praksis, bidrar dette til egenvurdering. Vi tar utgangspunkt i punktene som er skissert under hvert tema i årsplanen. Progresjonen vil kontinuerlig evalueres i lys av disse. Dette for å sikre at barnehagen gjennom året legger til rette for at alle barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Progresjon i barnehagens innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø

Vi tar utgangspunkt i punktene for egenvurdering som er skissert under hvert tema i årsplanen.

I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan kommer progresjon til uttrykk i vår praksis når det gjelder «pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø»? (Rammeplanen, 2017, s.44)

Pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon skiller seg fra ordinær dokumentasjon ved at den bidrar til kritisk refleksjon over praksis. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon kan den pedagogiske dokumentasjonen være et verdifullt utgangspunkt for felles refleksjon og samtaler om arbeidet, som kan danne grunnlag for å utvikle stadig bedre praksis.

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi skissert noen punkter for refleksjon over egen praksis innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Disse punktene skal brukes i barnehagens vurderingsarbeid og i tillegg sikre progresjon. Med utgangspunkt i disse skal personalet i fellesskap vurdere egen praksis. Dette skal ligge til grunn for videre arbeid, læring og utvikling av et stadig bedre barnehagetilbud.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon: **Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon:**

- **Gjennom kommunikasjon vurderer vi underveis i hverdagen.**
- **Barnas synspunkter og erfaringer blir tatt med i vurderingsarbeidet ved observasjon eller barnesamtaler.**
- **Vi har ukentlige avdelings og ledermøter hvor vi evaluerer og planlegger vår praksis.**
- **Månedlige møter med hele personalet.**
- **Vi benytter pedagogisk dokumentasjon (månedsbrev, planer, evalueringer, bilder, TRAS, overgangsskjema barnehage/skole).**
- **Vi evaluerer etter hver markering som f.eks. FN- dag, 17. mai, jul, påske osv.**
- Vi holder oss faglig oppdatert gjennom planleggingsdager, kurs og kompetanseheving.

Planleggingsdager barnehageåret 2023/ 2024

Fredag 25. august

Fredag 20. oktober

Mandag 2. januar

Tirsdag 2.april

Fredag 10. mai

Disse dagene er barnehagen stengt.